

Suvremena ponuda trendova kamping turizma u Republici Hrvatskoj na modelu campinga Lanterna

Jurić, Josipa

Undergraduate thesis / Završni rad

2018

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Libertas International University / Libertas međunarodno sveučilište**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:223:033697>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-12-22**

Repository / Repozitorij:

[Digital repository of the Libertas International University](#)

**LIBERTAS MEĐUNARODNO SVEUČILIŠTE
ZAGREB**

Josipa Jurić

ZAVRŠNI RAD

**Suvremena ponuda trendova kamping turizma u Republici
Hrvatskoj na modelu Camping Lanterna**

Zagreb, ožujak 2018.

**LIBERTAS MEĐUNARODNO SVEUČILIŠTE
ZAGREB**

**PREDDIPLOMSKI STRUČNI STUDIJ
Turistički i hotelski menadžment**

**Suvremena ponuda trendova kamping
turizma u Republici Hrvatskoj na modelu
Camping Lanterna**

**KANDIDAT: Josipa Jurić
KOLEGIJ: Upravljanje kampovima
MENTOR: doc. dr. sc. Andreja Rudančić**

Zagreb, ožujak 2018.

SADRŽAJ:

1. UVOD	1
2. KAMPING TURIZAM	2
2.1. Vrste kampova	2
2.2. Nagrade i priznanja za kampinge	3
3. KAMPING TURIZAM U REPUBLICI HRVATSKOJ	6
3.1. Kamping turizam u Istarskoj županiji	11
3.2. ADACOV-a posebna priznanja za vrhunsku kvalitetu usluge	15
4. GLAMPING TURIZAM KAO MODERNA FORMA KAMPING TURIZMA.....	17
4.1. Glamping turizam u Europi	17
4.2. Glamping turizam u svijetu	19
5. SUVREMENA PONUDA TRENDOVA GLAMPING TURIZMA U REPUBLICI HRVATSKOJ NA MODELU CAMPING LANTERNA – TURISTIČKA DESTINACIJA POREČ	20
5.1. Općenito o kampu Lanterna	21
5.2. Analiza ponude kampa Lanterna	22
5.3. Nagrade i priznanja kampu Lanterna.....	27
5.5. SWOT analiza kampa Lanterna.....	28
6. Zaključak	31
POPIS LITERATURE.....	33
POPIS TABLICA.....	34
POPIS GRAFIKONA.....	34

1. UVOD

Povijest kampova usko se veže uz masovnu automobilizaciju nakon Drugog svjetskog rata. Prvi kampovi na hrvatskoj obali nastaju zbog inozemne potražnje, a nudili su atraktivnu prirodu i sanitarni čvor. Pod kampiranje se podrazumijeva odlazak u prirodu i rekreacija na otvorenom. Amerikanac Thomas Hiram Holding je 1908. godine izdao „Priručnik za kampiste“ te se on smatra pravim osnivačem modernog kamping odmorišnog turizma. Zaslužan je za osnivanje udruge kampista Association of Cycle Campers 1901. godine u Londonu.

Rad je podijeljen na četiri glavna poglavlja koja se raščlanjuju na osam potpoglavlja, te uvod i zaključak.

U prvom poglavlju pod nazivom „Kamping turizam“ se opisuje što je to kamp, te podjela kampova na kamp, kamp naselje, kampiralište i kamp odmorište.

Drugo poglavlje opisuje početke kamping turizma u Republici Hrvatskoj, turističku potražnju te analizu smještajnih kapaciteta i noćenja ostvarenih u 2016. godini po vrstama objekta i po županijama. Nadalje se opisuje turistički promet u Istarskoj županiji. Spominju se najbolji kampovi u turističkoj ponudi Istre.

U trećem poglavlju definira se suvremeni trend u kamping turizmu, glamping turizam – odakle potječe, što glamping turizam nudi, gdje je u svijetu sve zastupljen te podjela posjetitelja koji se odlučuju na ovakvu vrstu odmora.

Četvrto poglavlje opisuje ponudu kampa „Lanterna“ u Poreču koji je uzet kao model prikaza suvremenih trendova u turizmu. Prvo se govori o općenitim podacima o kampu zatim slijedi analiza ponude koja se sastoji od: vrste smještaja koje kamp nudi, sanitarije i saniterski sadržaj, ugostiteljska i trgovačka ponuda, animacija i zabava, sport i rekreacija, plaža i bazeni i dodatna ponuda u kampu. Navedene su nagrade i priznanja koja je kamp „Lanterna“ osvojio na osnovu svoje kvalitete. Poglavlje sadrži SWOT analizu kampa u kojoj su prikazane snage, slabosti, prilike i prijetnje.

Slijedi zaključak s vlastitim razmišljanjima i zaključcima na obrađenu temu. Na kraju rada nalazi se popis literature, tablice, grafova i slika.

2. KAMPING TURIZAM

Povijesno gledajući, kamp je označavao prostor na kojem su logorovale rimske legije tijekom vojnih pohoda. Riječ kamp dolazi od latinske riječi *campus*, što znači ravnica. U pravilniku o razvrstavanju, minimalnim uvjetima i kategorizaciji smještajnih objekata iz skupine kampova, kamp se definira kao ugostiteljski objekt u kojem se gostu pružaju usluge smještaja na otvorenom uređenom prostoru uz korištenje pokretne opreme za kampiranje koja je u posjedu gosta (šator, kamp prikolice, pokretne kućice, autodom i sl.), a mogu se pružati i druge usluge kao što je smještaj u građevinama: kućica u kampu, bungalov i sl., ugostiteljske usluge te ostale usluge namijenjene turističkoj potrošnji. Kamp mora imati: recepciju, najmanje 10 smještajnih jedinica, zajedničke sanitarne čvorove i sanitarne elemente za goste te druge građevine s građevinama i opremom potrebnima za kampiranje gostiju i pružanjem ostalih usluga. Za smještaj gostiju mora biti osigurano 70% kapaciteta kampa, a ostalih 30% može se koristiti za smještajne jedinice u građevinama.¹ Suvremeni kamping turizam se razlikuje od ostalih vrsta odmora po tome što pruža slobodu i pokretljivost kampista te boravak u prirodnom ambijentu.

2.1. Vrste kampova

Kampovi se mogu dijeliti prema svojoj namjeni ili određenoj specifičnosti, pa se tako dijele prema „dress code-u“ na naturističke ili tekstilne kampove, prema lokaciji (planinski, gradski, morski, itd.) te prema pretežitosti gostiju (sportski, obiteljski, dječji, itd.).

U Republici Hrvatskoj prema propisima, kampovi se službeno razvrstavaju prema vrsti usluga na sljedeće²:

- Kamp
- Kamp naselje
- Kampiralište
- Kamp odmorište

¹ Pravilnik o razvrstavanju, minimalnim uvjetima i kategorizaciji ugostiteljskih objekata kampova iz skupine „Kampovi i druge vrste ugostiteljskih objekata za smještaj“, NN 75/08 čl.4. (NN 45/09, NN 11/14); preuzeto sa: http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2007_08_88_2724.html (pristupljeno 20.01.2018.)

² http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2007_08_88_2724.html (pristupljeno 20.01.2018.)

Vrsta kamp kategorizira se na temelju propisanih uvjeta koji se odnose na: uređenje, opremu, uređaje, uslugu, održavanje i druge uvjete o razvrstavanju, minimalnim uvjetima i kategorizaciji smještajnih objekata iz skupine kampovi.

Kamp je ugostiteljski objekt u kojem se gostu pružaju usluge smještaja na otvorenom uređenom prostoru uz korištenje pokretne opreme za kampiranje koja je u posjedu gosta (šator, kamp prikolice, pokretne kućice, autodom i sl.), a mogu se pružati i druge usluge kao što je smještaj u građevinama: kućica u kampu, bungalov i sl., ugostiteljske usluge te ostale usluge namijenjene turističkoj potrošnji. Kamp mora imati: recepciju, najmanje 10 smještajnih jedinica, zajedničke sanitarne čvorove i sanitarne elemente za goste te druge građevine s građevinama i opremom potrebnima za kampiranje gostiju i pružanjem ostalih usluga. Za smještaj gostiju mora biti osigurano 70% kapaciteta kampa, a ostalih 30% može se koristiti za smještajne jedinice u građevinama.³ Ovaj tip kampa je vrlo česti u Republici Hrvatskoj. Predstavlja kombinaciju kamp mjesta i građevinskih smještajnih jedinica.

Kamp naselje je poboljšana verzija kampa koja nudi puno dodatnih sadržaja. Kamp naselje je objekt u kojem se gostima pružaju različite ugostiteljske usluge i neke od vrsta su: hotel, aparthotel, turističko naselje i turistički apartmani. Svi kategorizirani dijelovi u kamp naselju moraju ispunjavati uvjete za kategoriju istog broja zvjezdica. Glavna karakteristika kamp naselja je da 60% od ukupnog kapaciteta mora biti u kampu, a ostalih 40% može biti u građevinama iz skupine „Hotel“ (hotel, aparthotel, turističko naselje, apartmani i sl.).

Kampiralište je objekt u kojem se pružaju usluge kampiranja s vlastitom kamp opremom. Ima najviše 30 osnovnih smještajnih jedinica, sanitarni čvor i pojedine sanitarne elemente za goste. Kamp odmorište je objekt u kojem se gostima pružaju usluge kampiranja za noćenje ili kraći odmor s vlastitom kamp opremom za kampiranje, te se mogu pružati ugostiteljske usluge. Nalaze se uglavnom duž važnijih tranzitnih pravaca.

2.2. Nagrade i priznanja za kampinge

Kamping udruženje Hrvatske 2010. godine pokrenulo je projekt kvalitete OK Mini Camps s ciljem certificiranja standarda kvalitete malih kampova kapaciteta do 200 osoba. Projektom su

³ https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2016_06_54_1409.html (pristupljeno 29.01.2018.)

do danas certificirani oni mali kampovi koji nude visoku razinu kvalitete sadržaja i usluga primjerenu današnjim očekivanjima kampista. Oznaka OK Mini Camps, dodijeljena najboljim malim kampovima, služi kao njihov osnovni element razlikovanja u kvaliteti u odnosu na ostale male kampove u Republici Hrvatskoj, a gostima jamči garanciju kvalitete i sigurnost. U odnosu na velike kampove, najbolji mali kampovi predstavljaju specifičan i sve traženiji kamping proizvod koji gostima osigurava opuštajuću obiteljsku atmosferu, individualan pristup, te neposrednu mogućnost upoznavanja lokalne kulture, tradicije i običaja.

Nagrada ANWB Top Camping predstavlja jednu od najznačajnijih pokazatelja visoke razine kvalitete kampova diljem Europe za kampiste s nizozemskog tržišta. Od 2016. godine dodjeljuje ju nizozemski autoklub ANWB, kampovima koji zahvaljujući iznimnoj kvaliteti, sadržajima i uslugama ostvaruju najvišu ocjenu – 5 zvjezdica. Konačna ocjena kampova proizlazi iz definiranog sustava ocjenjivanja kvalitete i ANWB-ovog inspekcijskog obilaska kampova. Nagrada se dodjeljuje na vrijeme od jedne godine. Od 2013. do 2015. godine nagrada se dodjeljivala u suradnji s njemačkim autoklubom ADAC pod nazivom ADAC/ANWB Best Camping.

Udruga Ecocamping, sa sjedištem u Njemačkoj, danas se smatra jednom od najcjenjenijih europskih udruga s ciljem promicanja održivog razvoja, zaštite okoliša, sigurnosti i kvalitete u kamping industriji. Slogan „Eco“ tako se odnosi i na ekologiju i na ekonomiju, dvije grane koje u ovom slučaju idu ruku pod ruku. Priznanje Ecocamping se dodjeljuje kampovima koji posebnu pažnju posvećuju zelenom poslovanju, sigurnosti svojih gostiju te kvaliteti svojih sadržaja i usluga. Hrvatski kampovi koji su nagrađeni s priznanjem Ecocampinga su: Aminess Park Mareda i Aminess Sirena u Novigradu, Baldarin na Kvarneru (Nerezine), Galeb u Omišu, Glavotok na Krku, Kovačine na Cresu, Park Soline u Biogradu na moru, Porto Sole u Vrsaru, Stobreč Split u Splitu, Turist u Rakovici, Zaton Holiday Resort u Ninu i Robeko u Skradinu.⁴

Hrvatska gospodarska komora (HGK) već duži niz godina nagrađuje najbolje turističke destinacije i smještajne objekte u Republici Hrvatskoj, pa tako i kampove. Nagrada Turistički cvijet – Kvaliteta za Hrvatsku se dodjeljuje kampovima u nekoliko kategorija: mali, srednji i veliki kampovi, oni smješteni na moru, te oni na kopnu, a odnedavno se nagrada dodjeljuje i za

⁴ www.camping.hr (pristupljeno 22.01.2018.)

najbolji glamping proizvod. Osim što se ovom nagradom nagrađuje kvaliteta proizvoda i usluga, prilikom odabira najboljih kampova u obzir se uzima i uspješnost njihova poslovanja.

3. KAMPING TURIZAM U REPUBLICI HRVATSKOJ

Hrvatska obala kako turistima odmorišnog turizma tako i kampistima je vrlo atraktivna radi svoje razvedenosti, prirodne ljepote i mediteranske klime. Republika Hrvatska bilježi 13% od ukupne turističke potražnje pa je tako iza Italije i Španjolske.⁵ Kamp turizam je vrlo dobro razvijen u Republici Hrvatskoj. Razlog tomu je što se hrvatski kampovi nalaze na atraktivnim lokacijama većinom duž jadranske obale ili na otocima, a manji dio se nalazi u blizini rijeka i jezera.

Prvi kampovi u Republici Hrvatskoj su izgrađeni prije II. Svjetskog rata na otocima Rabu i Krku, ali snažniji razvoj kampiranja započeo je nakon 60-ih godina 20. stoljeća. Nakon II. Svjetskog rata na hrvatskim prostorima je bilo 18 kampova. Prvi kampovi nisu bili kvalitetno opremljeni kao današnji, pa je za njihovo uređenje bila dovoljna osnovna infrastruktura. Kampovi su bili smješteni na najatraktivnijim prostorima na obali u blizini turističkih mjesta. Na taj su način kampovi sačuvali najljepše obalne prostore. Prvi inozemni gosti u hrvatskim kampovima su bili iz Njemačke i tadašnje Čehoslovačke. Začetnik kampiranja u Republici Hrvatskoj je bilo studentsko društvo AMD koje je 1955. godine organiziralo prvi grupni izlet u okolici rijeke Krke.

Republika Hrvatska ima ukupno 640 kampova, od čega je 202 srednje-velikih kampova s prihvatnim kapacitetom od 227.559 osoba te 438 malih kampova (kampirališta, kamp odmorišta i kampova u (seoskom) domaćinstvu) sa prihvatnim kapacitetom od 14.712 osoba. Ukupni smještajni kapacitet Republike Hrvatske u kampovima u 2016. godini iznosio je 242.271 osoba u ukupno 640 objekata (kampova). U 2016. su hrvatski kampovi ostvarili 17.483.616 noćenja i 2.601.373 dolazaka, što predstavlja porast broja noćenja za 1,9% i broja dolazaka za 1,8% u odnosu na 2015. godinu. Od početka kamping turizma na hrvatskim prostorima, samo je 1986. bilo više noćenja.⁶ Po zemljama porijekla, najviše noćenja u kampovima Republike Hrvatske ostvaruju Nijemci sa 33% noćenja, a slijede ih Slovenci sa 17%, Nizozemci i Austrijanci sa 10% te Talijani sa 8%.⁷ Više od polovine hrvatskih kampova su mali kampovi na parcelama privatnih vlasnika koji ne mogu prihvatiti više od 30 gostiju i nisu kategorizirani. Kategorizirana su 202 kampa i u njima se može smjestiti 228 tisuća gostiju.

⁵ www.camping.hr (pristupljeno 18.1.2018.)

⁶ www.camping.hr (pristupljeno 18.1.2018.)

⁷ www.camping.hr (pristupljeno 18.1.2018.)

Tablica 1. Zemlje sa ostvarenih preko 100.000 noćenja u kampovima i trend (prvih deset)

ZEMLJE PORIJEKLA	KAMPING NOĆENJA		
	2016.	2015.	INDEKS
NJEMAČKA	5.811.815	5.782.794	100,5%
SLOVENIJA	2.966.978	2.984.768	99,4%
NIZOZEMSKA	1.701.681	1.652.256	103,0%
AUSTRIJA	1.674.601	1.577.169	106,2%
ITALIJA	1.316.283	1.339.358	98,3%
ČEŠKA	793.000	799.444	99,2%
POLJSKA	576.701	494.126	116,7%
HRVATSKA	445.747	479.974	92,9%
DANSKA	364.402	292.056	124,8%
MAĐARSKA	305.274	303.101	100,7%

Izvor: www.camping.hr (pristupljeno 19.1.2018.)

U navedenoj tablici je vidljivo da u grupi od deset najvažnijih tržišta, najveći porast noćenja u 2016. godini ostvarili su Danci sa +24%, a slijede ih Poljaci sa 16,7%, Austrijanci sa 6,2%, Nizozemci sa 3,0% te Nijemci sa 0,5%. Broj noćenja je pao kod Hrvata koji ostvaruju tek 2,5% noćenja u hrvatskim kampovima, te su u 2016. godini ostvarili 445.747 noćenja, što predstavlja pad od 7% na godinu prije. Slijede Talijani sa 1,7%, Česi sa 0,8% te Slovenci sa 0,6%.

U vodiču ADAC-a za 2017. godinu je navedeno ukupno 119 hrvatskih kampova, isto kao i prethodne godine. Kada promatramo prosječne ocjene kampova, prosječna kvaliteta hrvatskih kampova po njemačkom ADAC-u povećana je za 2,3% u odnosu na lani i iznosi 3,6 (od mogućih maksimalnih 5 zvjezdica).

Regije sa najkvalitetnijim kampovima su Istra, Kvarner i Zadar, dok su kampovi na kontinentu po ADAC-u podigli razinu kvalitete, te su prosječno kvalitetniji od kampova u Splitu, Šibeniku i Dubrovniku gdje je kvaliteta porasla za 2,3% u odnosu na prošlu godinu. Naredna tablica prikazuje ocjene po regijama u Republici Hrvatskoj prikazane u ADAC vodiču za 2017. godinu.

Tablica 2. Ocjene po regijama - ADAC vodič 2017 (obrađeno KUH)

REGIJE	BROJ KAMPOVA U VODIČU	PROSJEČNA OCJENA			PROSJEČAN RAST/PAD U RAZDOBLJU 2013. – 2017.
		2017.	2016.	Promjene	
Istra	37	4,01	3,87	3,7%	2,1%
Kvarner	26	3,81	3,77	1,0%	3,8%
Zadar	18	3,53	3,47	1,7%	0%
Kontinent	6	3,17	3,17	0,0%	5,1%
Split	13	3,12	3,12	0,0%	1,4%
Šibenik	6	3,00	3,00	0,0%	-3,0%
Dubrovnik	13	2,83	2,77	2,3%	1,0%
HRVATSKA	119	3,58	3,50	2,3%	-

Izvor: <http://hrturizam.hr/predstavljen-vodic-kampova-njemackog-adac-za-2017-godinu/> (pristupljeno 28.01.2018.)

U navedenoj tablici je vidljivo da su u 2017. godini svoju prosječnu kvalitetu promatranu po brojem zvjezdica, u odnosu na 2016. godinu, povećali kontinentalni kampovi Republike Hrvatske za +5,1%, slijedi Kvarner sa +3,8%, Istra +2,1%, Split +1,4% i Dubrovnik sa +1,0% dok je Zadar ostao isti. Osim navedenih regija, po ADAC-u prosječna kvaliteta kampova u 2017. godini je pala u Šibeniku.

Obilježja hrvatskog kampinga su⁸:

- Hrvatski kamping ima kontinuirani rast;
- Kampovi sačinjavaju četvrtinu hrvatskog turizma;
- Smješteni su na moru u pet županija;
- Tradicionalna tržišta potražnje;
- Relativno niska zauzetost kapaciteta;
- Regionalna raznolikost kampova;

⁸ Cvelić Bonifačić J., KAMPING Osnove hrvatskog i europskog kamping turizma, Str. 36 (Poreč, 2011.)

- Prihod od kampinga stalno raste;
- Kvaliteta hrvatskog kampinga – je na trećem mjestu u Europi.

Kamping turizam u Republici Hrvatskoj je u stalnom razvoju. Kvaliteta hrvatskog kampinga je trenutno na trećem mjestu u Europi, a prihodi od kampinga konstantno rastu. Kampovi sačinjavaju četvrtinu hrvatskog turizma, iza privatnog smještaja i hotela.

U sljedećoj su tablici prikazana prijevozna sredstva kojim se ostvaruje dolazak turista u Republiku Hrvatsku.

Tablica 3. Prijevozna sredstva kojim se ostvaruje dolazak u Republiku Hrvatsku

PRIJEVOZNO SREDSTVO	POSTOTAK (%)
Automobil	66,2 %
Autobus	12,5 %
Automobil s kamp – kućicom	9,4 %
Zrakoplov – charter	3,6 %
Auto – dom	3,4 %
Zrakoplov – redovni let	1,7 %
Brod/trajekt/jahta	1,3 %
Motocikl	1,3%
Vlak	0,6 %
Ukupno	100

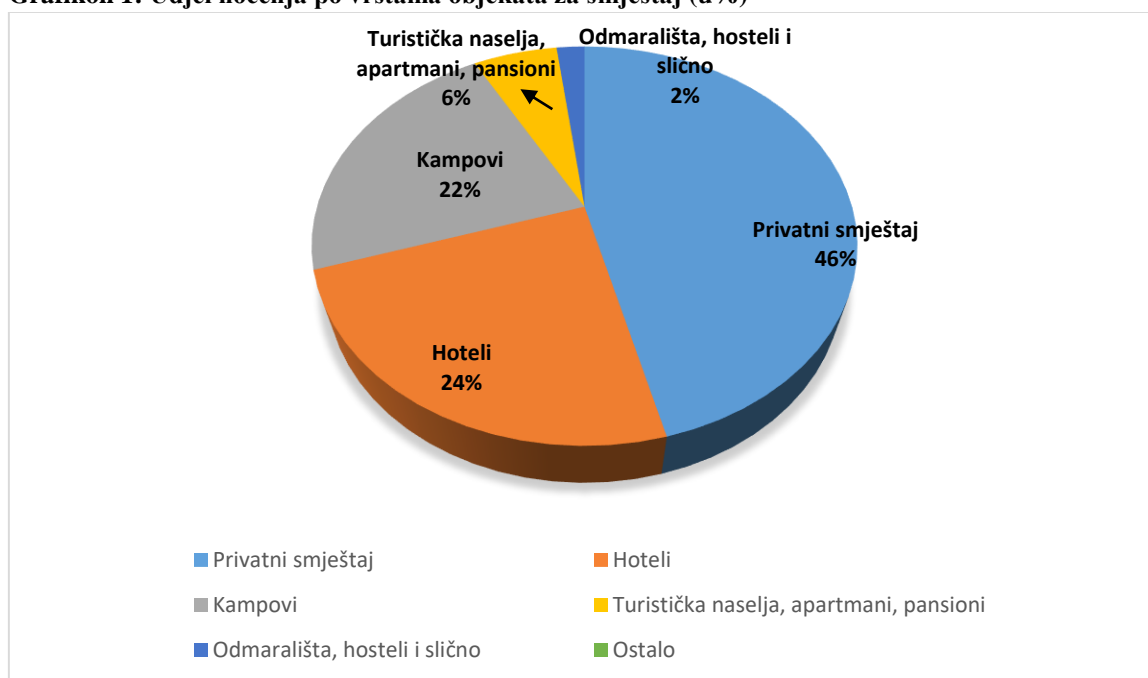
Izvor: Tomas 97 (1998): Stavovi i potrošnja turista u Hrvatskoj, Institut za turizam, Zagreb, str. 29

Iz tablice je vidljivo da je prijevozno sredstvo koje je najčešće korišteno od strane stranih turista za dolazak u Republiku Hrvatsku automobil dok je najmanje korišten vlak. Razlog tomu je što turist osobnim automobilom ne ovisi ni o čemu te tako ne gubi osjećaj slobode. Još jedan od razloga za korištenje automobila kao prijevoznog sredstva je blizina emitivnih tržišta Republici Hrvatskoj. Hrvatska željeznička infrastruktura je u jako lošem stanju, a u nekim predjelima nije ni moguća tako da to opravdava mali postotak korištenja upravo to prijevoznog sredstva.

Koliko je kamp turizam popularan u Republici Hrvatskoj, govori i činjenica da 22% svih turističkih noćenja se ostvaruje u kampovima. Godišnja popunjenost kampova iznosila je 19%. Kampovi prednjače po prosječnoj dužini boravka gostiju, koja iznosi 6,7 dana po gostu (prosjeck

RH je 5 dana po gostu).⁹ U današnje vrijeme su kampovi većinom u privatnom vlasništvu, što dovodi do kvalitetnije ponude. Najrazvijenije regije u Republici Hrvatskoj po broju kampova su Istra i Kvarner sa otocima. Hoteli su i dalje objekti s najviše ostvarenih turističkih noćenja, no to ni malo ne čudi uzimajući u obzir njihovu ponudu i uslugu. U sljedećem grafikonu je prikazan udjel noćenja po vrstama objekata za smještaj u postocima.

Grafikon 1: Udjel noćenja po vrstama objekata za smještaj (u%)

Izvor: www.camping.hr (pristupljeno 20.01.2018.)

Na grafikonu je prikazan udio pojedinih vrsta smještajnih kapaciteta i noćenja u ukupnom smještajnom kapacitetu Republike Hrvatske 2016. godine. Najveći udio noćenja u iznosu od 46% ostvaren je u privatnom smještaju kao što su apartmani u privatnom vlasništvu, a najmanji u odmaralištima, hostelima i slično s postotkom od 2%. Kampovi ostvaruju 22%, a turistička naselja, apartmani i pansioni 6% od ukupnog postotka noćenja.

⁹ www.camping.hr (pristupljeno 20.01.2018.)

3.1. Kamping turizam u Istarskoj županiji

Istarska županija obuhvaća veći dio Istre, a drugi dio pripada Primorsko – goranskoj županiji. Istra ima povoljni zemljopisni položaj, okružena je s tri strane morem. Istarska obala je dobro razvijena s mnogo uvala, zaljeva, te riječnih ušća. Istarsko gospodarstvo je vrlo raznoliko. Ima razvijenu prerađivačku industriju, građevinarstvo, morsko ribarstvo i uzgoj ribe, poljoprivredu, trgovinu i transport. Po broju gospodarskih subjekata poslovanja prednjače djelatnosti: prerađivačka industrija, turizam i trgovina.

Gledajući promet iz sustava eVisitor po županijama za 2016. godinu, najviše noćenja ostvareno je u Istarskoj županiji (25 milijuna), Primorsko-goranskoj županiji (17 milijuna), Splitsko-dalmatinskoj županiji (16 milijuna), Zadarskoj županiji (11 milijuna), Dubrovačko-neretvanskoj županiji (8,73 milijuna), Šibensko-kninskoj (6 milijuna) i Ličko-senjskoj (2,8 milijuna). Na kontinentu je u gradu Zagrebu ostvareno 1,9 milijuna noćenja, a od kontinentalnih županija Karlovačka županija nosi najviše noćenja (471 tisuću).¹⁰ Promatrajući turistički promet ostvaren na razini destinacija, najviše noćenja u 2016. godini bilježimo u Dubrovniku, a zatim u Rovinju, Poreču, Medulinu, Umagu, Malom Lošinj, Crikvenici, Funtani, Zagrebu te u Novalji. Najduže boravke u kampovima u prosjeku ostvaruju gosti u Istarskoj, Šibensko-kninskoj i Zadarskoj županiji, a u svim ostalim županijama broj dana boravka je ispod hrvatskog prosjeka.

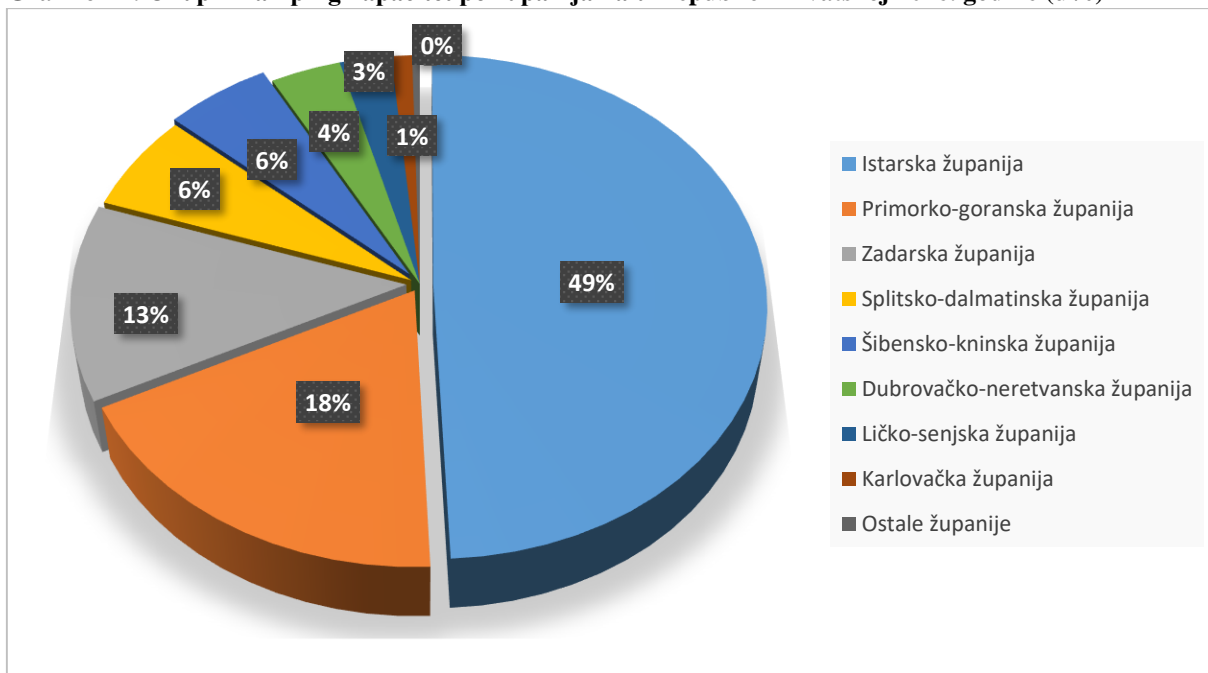
U ukupnom kamping kapacitetu u Republici Hrvatskoj, Istarska županija ima 49,3%, a slijede Primorsko-goranska sa 18,3%, Zadarska županija sa 12,6%, Splitsko-dalmatinska županija sa 6,3%, Šibensko-kninska sa 5,6%, Dubrovačko-neretvanska sa 3,7%, Ličko-senjska sa 2,7% te Karlovačka županija sa 1,1%. Ukupno pet hrvatskih županija ostvaruje 80,2% svih kamping noćenja. Usporedno sa 2007. godinom, broj kampova se povećao za 25%, a njihov kapacitet za 8%.¹¹ Istra ima najveći broj kampova sa 3 i 4 zvjezdice u Republici Hrvatskoj.

¹⁰ www.mint.hr (pristupljeno 20.01.2018.)

¹¹ www.camping.hr (pristupljeno 20.01.2018.)

U sljedećem grafikonu je prikazan ukupan kamping kapacitet po županijama u Republici Hrvatskoj 2016. godine u postocima.

Grafikon 2: Ukupni kamping kapacitet po županijama u Republici Hrvatskoj 2016. godine (u%)

Izvor: www.camping.hr (pristupljeno 20.01.2018.)

U grafikonu 2. prikazan je ukupni kamping kapacitet po županijama u Republici Hrvatskoj u 2016. godini. Istarska županija ostvaruje 49% ukupnog kamping kapaciteta, a najmanje ostvaruje Karlovačka županija sa svega 1% kamping kapaciteta.

Prema procjeni Kamping udruženja Hrvatske u Istri se nalazi 24 kampa koji se ističu po svojoj kvaliteti, ekoloških certifikata koje posjeduju te brojnosti popratnih usluga turističke potrošnje te su time zaslužili nagrade „Croatia's Best Campsite“.

Najbolji kampovi u turističkoj ponudi Istre su:¹²

- Kamp CampingIN Pineta Umag (Umag/Savudrija) – nalazi se u blizini najvećeg i najstarijeg svjetionika na Jadranu, u Savudriji pored Umaga. U njoj se može smjestiti 1370 gostiju. Kamp je smješten u šumovitom području te je gostima na raspolaganju obala s kamenitim i šljunčanim plažama.
- Kamp CampingIN Stella Maris Umag (Umag) – nalazi se blizu Umaga. Kategoriziran je s četiri zvjezdice te je nagrađivan brojnim nagradama za kvalitetu. Kamp je smješten u borovoj šumi uz uvalu prekrivenu šljunkom. U kamp se može smjestiti 1725 gostiju.
- Kamp CampingIN Park Umag (Umag) - površinom je najveći kamp u Istri i kategoriziran je s četiri zvjezdice. Smješten je na zapadnoj obali Istre. Kamp nudi mogućnost smještaja za 6280 gostiju te je idealan za obiteljski odmor.
- Kamp Aminess Park Mareda (Novigrad) – nalazi se na zapadnoj obali istarskoga poluotoka, 4 km od centra Novigrada. Smješten je u hrastovoj šumi koja se prostire sve do mora, a okružen je hektarima vinograda. Kamp može prihvatiti do 3000 gostiju.
- Kamp Aminess Sirena (Novigrad) – nalazi se na zapadnoj obali Istre i nositelj je nagrade Zoover. Smješten je u borovoj šumi u blizini Novigrada. Kamp može primiti 1800 gostiju. Glavna zanimljivost kampa je park s vjevericama te šljunčana plaža.
- Kamp Resort Solaris (Poreč) – jedan je od najpoznatijih naturističkih kampova u regiji te je kategoriziran s tri zvjezdice. Nalazi se u mjestu Tar Vabriga, 12 km od Poreča. Posljednjih nekoliko godina je nositelj ADAC-ovog priznanja za kvalitetu - žuta tabla.
- Kamp Lanterna (Poreč) – nalazi se u Istri, blizu Tara. Kamp se smjestio usred borove i hrastove šume. Kamp može ugostiti preko 9000 gostiju pa je tako najveći, ali i jedan od najekskluzivnijih kampova u Istri.
- Naturistički kamp Ulika (Poreč) – nalazi se na malom poluotoku 8 km sjeverno od Poreča. Jedan je od najboljih hrvatskih kampova. Kamp može primiti 3000 gostiju.
- Kamp Zelena Laguna (Poreč) – nudi smještaj za 2700 gostiju. Smješten je unutar istoimenog turističkog naselja. Dio plaže je rezerviran za naturiste.
- Kamp Bijela Uvala (Poreč) – smješten je na istarskom poluotoku, a prepoznat je kao jedan od najboljih hrvatskih kampova. Kategoriziran je s četiri zvjezdice te je dobitnik ADAC-ovog priznanja za kvalitetu – žuta tabla. Kamp može smjestiti 6000 gostiju.
- Kamp Polidor (Funtana) – nalazi se na zapadnoj obali Istre.

¹² www.camping.hr (pristupljeno 18.01.2018.)

- **Naturistički kamp Istra (Funtana)** – kategoriziran je s tri zvjezdice. Tijekom posljednjih godina priznat je kao jedan od najboljih hrvatskih kampova, a nagrađen je i priznanjima ADAC-a te BNV-a (Bavarsko udruženje turista). Smješten je u neposrednoj blizini malog istarskog ribarskog mjesta Funtana. Kamp može ugostiti oko 3000 gostiju.
- **Kamp Valkanela (Vrsar)** – jedan je od najprostranijih kampova na zapadnoj obali Istre, smješten u Vrsaru. Nalazi se u mirnoj uvali Funtane i Vrsara te je zamišljen kao obiteljski kamp. Kategoriziran je s tri zvjezdice. Kamp može smjestiti 6000 gostiju.
- **Kamp Orsera (Vrsar)** – nalazi se na rubnom dijelu grada Vrsara. Kategoriziran je s tri zvjezdice te nosi titulu jednog od najboljih hrvatskih kampova. Kamp može primiti 1704 gostiju.
- **Kamp Porto Sole (Vrsar)** – vrlo popularna destinacija za obitelj. Kategoriziran je s tri zvjezdice. Smješten je u zaklonjenoj uvali uz samo more te ima pogled na stari dio grada Vrsara. Kamp može ugostiti 2400 osoba. Kamp je 2013. godine postao jedan od rijetkih koji je otvoren kroz cijelu godinu.
- **Naturistički Park Koversada (Vrsar)** – kategoriziran s tri zvjezdice. To je kamp s najdužom naturističkom tradicijom u Europi. Kamp može primiti 5000 gostiju. Upravo se ovo mjesto smatra rodnim mjestom naturizma.
- **Naturistički kamp Valalta (Rovinj)** – smješten uz more na ulazu u dugi prirodni rezervat Limskog kanala. Kategoriziran je s tri zvjezdice, a namijenjen je isključivo turistima. Kamp može primiti 6204 gostiju.
- **Kamp Val Saline (Rovinj)** – nalazi se u mirnoj uvali po kojoj je dobio ime. Dobitnik je nekoliko međunarodnih nagrada.
- **Kamp Polari (Rovinj)** – nalazi se blizu Rovinja, u šumovitoj uvali. Kategoriziran je s tri zvjezdice. Kamp može primiti 4900 gostiju. Uvršten je u selekciju najboljih hrvatskih kampova, a dobitnik je i nekoliko nagrada, uključujući onu Alan Rogersa.
- **Kamp Veštar (Rovinj)** – nalazi se u blizini Rovinja, u mirnoj uvali sa šljunčanom plažom, a jedan dio je namijenjen turistima. Kamp je renoviran te je kategoriziran s četiri zvjezdice. Kamp je dobitnik nekoliko nagrada za kvalitetu. Popularan je među vlasnicima plovila. Kamp može ugostiti 2100 gostiju.
- **Kamp Mon Perin (Bale)** – nalazi se u neposrednoj blizini srednjovjekovnog gradića Bala. Kamp raspolaže s vlastitim vrtom iz kojeg gosti mogu nabaviti svježe voće i povrće.

- Kamp Bi Village (Fažana) – nalazi se nasuprot nacionalnom parku Brijuni, u blizini Fažane. Kategoriziran je s tri zvjezdice. Najsvježiji je primjer novoootvorenog kampa u Istri. Kamp može primiti do 4400 gostiju.
- Kamp Arena Kažela (Medulin) – prostran kamp, smješten blizu Pule. Jedan je od većih hrvatskih kampova. Može smjestiti 4189 gostiju. Smješten je uzduž medulinskog zaljeva.
- Kamp Marina (Sv. Marina – Labin) – nalazi se na istočnoj obali Istre, u Svetoj Marini. Kamp je iznimno popularan kod ronilaca.

Istra broji najveći broj kampova koji se ističu po kvaliteti. Gradovi koji imaju najviše najboljih kampova u Istri su Poreč s pet kampova, Vrsar s četiri kampa, te Rovinj s četiri kampa.

3.2. ADACOV-a posebna priznanja za vrhunsku kvalitetu usluge

Kvaliteta je sastavljena od više elemenata ili kriterija. Elementi ili kriteriji kvalitete proizlaze iz različitih vrsta proizvoda i usluga. Garancija za uspješno poslovanje je kvalitetna usluga koja se mora njegovati i poboljšavati. ADAC (Allgemeiner Deutscher Automobil-Club) je njemački i najveći europski auto klub, osnovan 1903. godine i danas je najveći europski automobilski klub. Njemački autoklub ADAC definirao je sustav ocjenjivanja kvalitete sadržaja i usluga kampova kojim se danas ocjenjuje preko 5.500 europskih kampova, a na temelju kojeg se samo nekolicini najboljih dodjeljuje nagrada ADAC Best Camping. Nagrada se dodjeljuje kampovima koji po opsegu i kvaliteti svoje ponude, te razini svojih usluga dosežu najviših 5 zvjezdica. Nagrada se dodjeljuje samo za jednu godinu, a svaku sljedeću godinu odabrani ju kampovi moraju iznova opravdati. Od 2013. do 2015. godine nagrada se dodjeljivala u suradnji s nizozemskim autoklubom ANWB pod nazivom ADAC/ANWB Best Camping. ADAC-ov vodič dodjeljuje im posebna priznanja za vrhunsku kvalitetu usluge „Superplatz“ ili crvena tablica i „Campingplatz“ ili žuta tablica. ADAC vrednuje 5 područja: parcelu, sanitarnu opremljenosti, opskrbu te rekreacijsku ponudu i rekreacijske programe, a za Superplatz priznanje kamp mora u svih 5 područja dobiti najmanje četiri od pet zvjezdica.¹³ Vodič ADAC-a se u označavanju kvalitete kampova koristi i posebnim oznakama te je čak 9 kampova iz Hrvatske, od kojih 6 iz Istre, označeno simbolom koji ukazuje na vidljivo značajno povećanje kvalitete sadržaja i ponude u odnosu na prethodnu godinu. To su: Stupice (Premantura),

¹³ www.htz.hr (pristupljeno 20.01.2018.)

Medulin (Medulin), Mon Perin (Bale), Puntica (Funtana), Park Umag (Umag), Pineta (Savudrija). S oznakom „Kampovi sa sveobuhvatnom wellness ponudom“ označeno je šest kampova. Od ukupnih 119 kampova, njih 65 je označeno kao „kampovi na (iznadprosječno) lijepoj lokaciji kampa“. U Republici Hrvatskoj još uvijek nema kampa koji je označenom oznakom „kampa sa specijalnom ponudom za cjelogodišnje goste“.

Tablica 4: Podjela nagrađenih kampova u Istri

CRVENA TABLICA	ŽUTA TABLICA
Kamp Lanterna (Poreč)	Kamp Bijela uvala (Poreč)
Kamp Park Umag (Umag)	Kamp Kanegra (Umag)
Kamp Valalta (Rovinj)	Kamp Stella-maris (Umag)
Kamp Val Saline (Rovinj)	Kamp Solaris (Poreč)
	Kamp Finida (Umag)

Izvor: www.camping.hr (pristupljeno 05.01.2018.)

Iz tablice 4. može se vidjeti da crvenu tablicu imaju Lanterna iz Poreča, Park Umag iz Umaga, Valalta i Val Saline iz Rovinja zbog najvećeg dometa u kamping kvaliteti. Kamp Park Umag je označen i simbolom koji ukazuje na vidljivo značajno povećanje kvalitete sadržaja i ponude u odnosu na prethodnu godinu, a kamp Val Saline je prvi puta ponio priznanje Superplatza. Kamp Valalta nosi i priznanje kampa sa sveobuhvatnom wellness ponudom te je kao takav jedini u Istri. Žutu tablicu imaju njih pet, a to su: Bijela uvala u Poreču, Kanegra u Umagu, Stella-maris također u Umagu, Solaris u Poreču te Finida u Umagu.

4. GLAMPING TURIZAM KAO MODERNA FORMA KAMPING TURIZMA

Jedan od novijih trendova u kamping turizmu je glamping. Glamping dolazi od engleskih pojmova glamorous i camping, te je globalno rastući trend. Pojam potječe iz ranih 1900-tih godina, od strane europskih i američkih putnika koji su kampirali u Africi. Bogati putnici se nisu htjeli odreći luksuza za vrijeme kampiranja te su njihovi kampovi morali imati luksuzne sadržaje i komfor kakav imaju kod kuće. Glamping je komforno kampiranje sa stilom. Glamping se inače prvo raširio u SAD-u, onda je postao popularan u Velikoj Britaniji, a sada se proširio i na njemačke turiste pa u Njemačkoj već postoji i specijalizirani časopis koji se jednostavno zove „Glamping“. Smještajne jedinice u glamping kampovima uključuju i nastambe kao što su: jurte, glamping šatori, kombinacija šatora i kabina te kuće na drveću. Glamping često nazivaju kampiranje s pet zvjezdica jer se najčešće nalazi na atraktivnim lokacijama te pruža komforniji i luksuzniji smještaj od tradicionalnog kampiranja. Na trend glamping smještaja utječe razvoj tzv. mobilne arhitekture koja ima ulogu primanja velikog broja posjetitelja, a istovremeno smanjuje utjecaj na okoliš upotrebom fleksibilnih i pokretnih struktura. Na glamping se odlučuju većinom mlađe generacije koje su visokoobrazovane te imaju dobre prihode. Ovisno o njihovoj dobi, putuju sa obitelji ili prijateljima.

4.1. Glamping turizam u Europi

Europa je najbolje mjesto za kampiranje na luksuzan način. Trenutno se glamping sela u najvećem broju nalaze u Švicarskoj, Velikoj Britaniji, Irskoj, Italiji i Portugalu, a ima ih i u Španjolskoj, Francuskoj i Sloveniji.

Pioniri glampinga u Republici Hrvatskoj su Valamar Riviera i šibenska Obonjan Riviera. Glamping turizam je najpopularniji kod Nizozemaca i Nijemaca. Nude ga samo najrazvijenije turističke destinacije kao što su npr. na jadranskoj obali Poreč, Šibenik, Pula i okolica, Nin, Lošinj, Krk te Komiza. U tablici su prikazana mjesta na Jadranu koja nude glamping turizam i napravljena je usporedba cijena noćenja.

Tablica 5. Mjesta na Jadranu koja nude glamping turizam i usporedba cijena noćenja

KAMPOVI	CIJENA NOĆENJA
Kamp Lanterna (Poreč)	977 kn
Kamp Šibenik (Obonjan)	524 do 918 kn po osobi
Kamp Arena Stoja (Pula)	920 kn
Kamp Bi-Viliage (Fažana)	1161 kn
Kamp Zaton Holiday Resort	1274 kn
Kamp Čikat (Lošinj)	823 do 1033 kn
Kamp Krk	1312 kn za dvije osobe
Otok Biševo (Komiža)	464 kn za dvije osobe

Izvor: www.adriacamps.com (pristupljeno 20.01.2018.)

Iz navedene tablice je vidljivo da svi kampovi drže istu cijenu, u prosjeku do 1.000 kn po noćenju. Kampovi nude luksuzne šatore opremljene vrhunskim uređajima. Imaju i vanjske terase s kojih se pruža pogled na prekrasno more. Glamping kamp na otoku Biševu drži najjeftiniju cijenu noćenja, a razlog tomu je što ne nudi najluksuzniji smještaj u odnosu na konkurenciju pa je zato i cijena nešto niža.

Glamping u Španjolskoj nudi, oko 90 kilometara od zračne luke Sevilla, kamp Dehesa de las Yeguas. Šatori sadrže: klima uređaj, grijanje te kupaonice. Aktivnosti koje kamp nudi su: mini golf, jahanje, biciklizam, planinarenje te surfanje. Casa Valle de Oro nalazi se na jugu Španjolske u blizini Malaga te nudi smještaj u nomadskim šatorima. Šatori nude veliki udobni smještaj te privatnu kupaonicu. Glamping u Francuskoj je popularno odredište za odmor. Različiti krajolici, lijepe plaže i pozitivni život svake godine privlače milijune turista. Romantična brvnara u Penne d'Agenais na jugu Francuske, između Toulousea i Bordeauxa okružena je brojnim krošnjama koje pružaju hlad i privatnost. U Italiji je posebno izuzetan smještaj. U Le Grotte della Civita možete provesti noć u pravoj spilji. Smještaj je udoban i luksuzan. Sobe sadrže: king size krevet, kupaonicu, dnevnu uslugu održavanja, sustav za podno grijanje/hlađenje, ručno rađenu posteljinu te sustav recikliranja zraka.

4.2. Glamping turizam u svijetu

Izvanredan smještaj izvan Europe koji kombinira prirodni kamp s udobnošću hotela, naći će se bilo gdje na svijetu. Najpopularnija takva odredišta za odmor se nalaze na Tajlandu, Baliu, Maldivima, u Indiji, SAD-u te Africi.

Glamping na Tajlandu nudi šatore i kuće na plaži ili smještaj u džungli. Posebno impresivan je kamp Elephant Hills, koji se nalazi u središtu tajlandske prašume na Cheow Larn jezeru. Sa terase se pruža prekrasan pogled na nacionalni park Khao Sok. Elephant Hills sastoji se od dva luksuzna kampa: kamp slonova i Rainforest. Šatori su opremljeni udobnim krevetima, drvenim podovima, strujom i kupaonicom. Kamp koristi energiju sunca i vjetra za napajanje struje.

Također i na Baliu postoji izbor glamping smještaja, kao što je Sandat Glamping Tents u Ubudu. Kamp je otvoren 2013. godine i prvi je kamp koji nudi glamping turizam na Baliu. Kamp nudi osam vrsta šatora, te svaki šator sadrži besplatan internet, klima uređaj, mini bar te kupaonice. Glamping na Maldivima nudi luksuzni smještaj za svačiji ukus. Beach House Iruveli nudi smještaj u prekrasnim kolibama. Kamp sadrži 83 sobe. Dostupne vrste soba su: bungalovi, bungalovi na vodi, apartmani, klimatizirane sobe, te vile. Sobe sadrže: vruću i hladnu vodu, Mini bar, telefon, satelitski TV, jacuzzi, sef, aparat za kavu/čaj i privatni bazen. Sport i rekreacije koje kamp nudi su: ronjenje, jedrenje na dasci, jedrenje na katamaranskim brodovima, vožnja kanuom, skijanje na vodi, jet ski, badminton, tenis, odbojka na pijesku, igre na ploči, te ribolov. Glamping u Indiji nudi smještaj u pustinji pod zvjezdanim nebom. U šatorima pustinjskog kampa Damodra, koji se nalazi u pustinji Thar, ima 10 deluxe šatora s udobnim krevetima. Sve premium bijele posteljine i ručnici su uključeni, kao i vrhunska kupaonska oprema. Svaki šator ima modernu kupaonicu s tušem, WC, vruću i hladnu vodu. Također svaki šator ima ventilator, klima uređaj i grijač. Budući da su glamping počeci u SAD-u, tu postoji raznolika ponuda. U državama Teksas, Kalifornija, Montana i Nebraska se mogu pronaći brojna glamping naselja. Poseban smještaj je moderan Airstream, koji se može rezervirati putem Airbnb-a. Iako se ne može voziti s Airstream, noć u autentičnom vozilu je doživljaj. Na gotovo 500 metara nadmorske visine, Airstream je na jednoj od najviših lokacija u Hollywood Hills. Glamping u Africi najbolje se kombinira sa safarijem, tako da je često smještaj u nacionalnim parkovima. Kamp Gorah slonova se nalazi u Nacionalnom parku Addo. Kamp nudi 11 luksuznih i prostranih šatora koji podsjećaju na zlatno doba safarija početkom 1900-ih. Svaki šator ima vlastitu privatnu terasu koja pruža panoramski pogled na ravnice savana, kupaonicu koja je izravno spojena sa šatorom.

5. SUVREMENA PONUDA TRENDOVA GLAMPING TURIZMA U REPUBLICI HRVATSKOJ NA MODELU CAMPING LANTERNA – TURISTIČKA DESTINACIJA POREČ

Istra je najveći hrvatski poluotok, a ujedno i jadranski. Nalazi se na sjevernom djelu Jadrana. Zapadna obala Istre je plića i bolje razvedena, dok je istočna strana strma i slabije naseljena. Površina Istre iznosi 2.813 km², a stanovništvo prema popisu iz 2011. godine 208.055.¹⁴ Najveći broj kampova se smjestio uz zapadnu obalu Istre. Poreč je grad smješten na zapadnoj obali poluotoka Istre. Leži na 29 metara nadmorske visine. Grad je star gotovo dvije tisuće godina. Nalazi se u luci koju od mora štiti otočić Sveti Nikola. Porečka općina ukupno ima 20 000 stanovnika. Gradu pripadaju tri otoka: Altijež, Regata, Sveti Nikola te još šest manjih nadmorskih tvorba (hridi različitog oblika i veličine). Klima je vrlo blaga, a najtopliji mjesec je kolovoz. Grad ima više od 3850 sunčanih sati.

Istra se može pohvaliti velikim turističkim prometom. Svake godine prednjači po broju dolazaka i noćenja turista, kako domaćih tako i stranih. U sljedećoj tablici je prikazan broj dolazaka i noćenja po zemlji porijekla u 2017. godini u Istri.

Tablica 6. Broj dolazaka i noćenja po zemlji porijekla u 2017. godini u Istri

ZEMLJA	DOLASCI	NOĆENJA
NJEMAČKA	1.022.171	8.763.341
AUSTRIJA	627.760	3.419.723
ITALIJA	451.044	2.208.507
HRVATSKA	237.671	983.653
NIZOZEMSKA	173.629	1.649.765

Izvor: www.istra.hr (pristupljeno 30.01.2018.)

Iz tablice 6. je vidljivo da je Njemačka prva po broju dolazaka i noćenja u 2017. godini s preko milijun dolazaka i dalje najvažnije tržište za hrvatski turizam. Slijede je Austrija, Italija, Hrvatska te Nizozemska. Hrvati su ispred Nizozemaca po broju dolazaka, ali gledajući po broju noćenja Nizozemci prednjače.

¹⁴ <http://www.istra.hr/> (pristupljeno 20.01.2018.)

Rovinj, sa blizu 37 tisuća postelja, ima najbogatiju smještajnu ponudu među destinacijama. Najmanji broj postelja ima Opatija, gledajući samo gradove koji imaju više od milijun noćenja – nešto više od 11 tisuća postelja. Rovinj ima i najbogatiju ponudu u kampovima. Sljedeći je Medulin te Tar-Vabriga, Funtana. Makarska ima najmanji broj postelja u kampovima.

5.1. Općenito o kampu Lanterna

Kamp Lanterna je moderan obiteljski kamp. Smješten je u zelenilu mediteranskog poluotoka Lanterna, na zapadnoj obali Istre između gradova bogatih kulturnim znamenitostima, Novigrada i Poreča. Kategoriziran je s tri zvjezdice. Kamp nudi sedam različitih tipova prostornih parcela uz more ili u hladu borova. Također raspolaže i širokim izborom opremljenih mobilnih kućica te pet izdvojenih tematskih naselja, a to su: Mediterranean Garden Premium Village, Marine Premium Village, Marbello Premium Village, Happy Dog Premium Village i Istrian Village. Kamp pruža i luksuzno kampiranje u glamping šatorima sa zajedničkim bazenom u atraktivnom dijelu kampa – Tarskoj vali. U kampu se nalazi i posebni dio te nekoliko označenih plaža za kućne ljubimce. Kamp uz mir i privatnost nudi mnoštvo zabavnih sadržaja. Za najmlađe goste nude se brojni sadržaji: zanimljiv obiteljski vodeni park s gusarskim brodom i toboganima, višejezični animacijski program, te dječja igrališta. Starija djeca će zabavu pronaći u Teens Lounge ili u brojnim sportskim aktivnostima koje uključuju i velik izbor vodenih sportova. Za roditelje tu su dnevne i večernje animacijske aktivnosti, sportski programi, bazen i beauty salon.

Kamp je pod grupacijom Valamar. Tvrtka Valamar hoteli i ljetovališta upravlja s 23 hotela, sedam apartmanskih naselja i deset kampova na jadranskoj obali – u Istri, na Kvarneru i u Dubrovniku. Grupacija Valamar najveća je turistička grupa u Republici Hrvatskoj s ukupno 10 posto kategoriziranih smještajnih kapaciteta. Sljedeća tablica prikazuje podjelu imovine grupe Valamar Riviera.

Tablica 7. Podjela imovine grupe Valamar Riviera

VRSTA OBJEKTA	POSTOTAK
Hoteli i ljetovališta	67%
Kampovi	20%
Ostalo (upravna zgrada i neturistički objekti)	13%

Izvor: <https://valamar-riviera.com/media/.pdf> (pristupljeno 31.01.2018.)

Grupa Valamar Riviera je među najvećim investitorima u turističkom sektoru Republike Hrvatske. Vodeća je turistička kompanija u Republici Hrvatskoj čija je vizija biti lider u odmorišnom turizmu i partner turističkim destinacijama u kojima posluje. Hoteli i ljetovališta zauzimaju najveći udio u imovini grupe Valamar sa 67%, a slijede kampovi sa 20% te ostali objekti u koje spadaju upravne zgrade i neturistički objekti.

5.2. Analiza ponude kampa Lanterna

Kamp nudi više vrsta parcela, mobilnih kućica, izdvojenih naselja te luksuzno kampiranje u glamping šatorima. Sve vrste smještaja su najbolje kvalitete. Kamp također ima i označeni dio plaže za kućne ljubimce. Kamp je otvoren od 28. travnja do 1. studenoga. Prostire se na 83 ha te ima 2993 smještajnih jedinica za 9000 osoba. Duljina obale u kampu iznosi 3000 m. U nastavku će se obraditi koje sve vrste smještaja kamp Lanterna nudi, kakva je ugostiteljska i trgovačka ponuda, koji je sav zabavni i sportski sadržaj dostupan u kampu te dodatna ponuda kampa.

Tablica 8. Broj parcela po kategorijama u kampu Lanterna

KATEGORIJE	BROJ PARCELA
Standard	395
Comfort	1248
Comfort Mare	340
Mega Comfort	19
Premium Mare	136
Luxury Mare	67
Mega Luxury	1

Izvor: <https://www.camping-adriatic.com/hr/lanterna-kamp-porec> (pristupljeno 05.01.2018.)

Iz tablice je vidljivo da kamp raspolaže s ukupno 2206 parcela koje su podjeljene u sedam kategorija. U Standard kategoriji ima 395 parcela, Comfort 1248, Comfort Mare 340, Mega Comfort broji 19 parcela, Premium Mare 136, Luxury Mare 67 i Mega Luxury ima jednu parcelu.

Standard parcela je parcela koja pruža osnovni priključak na struju te kućni ljubimci nisu dozvoljeni. Comfort parcela uz osnovni priključak na struju nudi i priključak na vodu, a Comfort Mare parcela se nalazi u blizini mora. Mega Comfort parcela je idealna za mega kampere. Premium i Luxury Mare se nalaze u prvom redu do mora te imaju sve potrebne priključke. Mega Luxury parcela je najveća parcela koja je opremljena sa sunčalištem, roštiljem te ima direktan pristup plaži. Naredna tablica prikazuje sadržaj parcela u kampu Lanterna.

Tablica 9. Sadržaj parcela u kampu Lanterna

PARCELE	SADRŽAJ PARCELE
STANDARD	<ul style="list-style-type: none"> • Veličina: od 80 do 100 m² • Opremljene su priključkom na struju • Kućni ljubimci nisu dozvoljeni
COMFORT	<ul style="list-style-type: none"> • Veličina: od 80 do 120 m² (postoji i nekoliko manjih parcela) • Opremljene priključkom na vodu i struju, a dio ima i priključak na odvodnju.
COMFORT MARE	<ul style="list-style-type: none"> • Veličina: od 80 do 120 m² (postoji nekoliko manjih parcela) • Opremljene priključkom na struju i vodu • U blizini mora
MEGA COMFORT	<ul style="list-style-type: none"> • Veličina: od 120 do 150 m² • Opremljene priključkom na struju i vodu • U blizini recepcije kampa • Idealne za mega kampere
PREMIUM MARE	<ul style="list-style-type: none"> • Veličina: od 80 do 100 m² • Opremljene priključkom na struju i vodu • U prvom i drugom redu do mora
LUXURY MARE	<ul style="list-style-type: none"> • Veličina: od 100 do 120 m² • Opremljene priključkom na struju i vodu • U prvom redu do mora
MEGA LUXURY	<ul style="list-style-type: none"> • Veličina: 200 m² • Opremljena sunčalištem, priključkom na struju, vodu i kanalizacijski odvod, roštilj, tuš na parceli • Idealna za mega kampere • Ima direktan pristup plaži • U blizini sanitarni čvor i restoran

Izvor: <https://www.camping-adriatic.com/hr/lanterna-kamp-porec> (pristupljeno 05.01.2018.)

U navedenoj tablici je vidljivo da u kampu Lanterna sve parcele sadrže priključak na struju, a sve osim parcele Standard imaju i priključak na vodu i odvodnju. Parcele Comfort Mare,

Premium Mare i Luxury Mare se nalaze u prvom i drugom redu do mora. Parcela Mega Luxury je dodatno opremljena sa sunčalištem, roštiljem, tušom na parceli te ima direktan pristup plaži.

Kamp ima 363 mobilne kućice (449 mobilnih kućica partnera). Dio kućica je raspoređen u tematskim naseljima. Naredna tablica prikazuje sadržaj mobilnih kućica u kampu Lanterna.

Tablica 10. Sadržaj mobilnih kućica u kampu Lanterna

VRSTA MOBILNIH KUĆICA	SADRŽAJ MOBILNE KUĆICE
COMFORT	<ul style="list-style-type: none"> • Površina: 24 m² • Površina parcele: 120 m² • Max. 4 odrasle osobe i jedno dijete • Kućni ljubimci nisu dozvoljeni
SUPERIOR	<ul style="list-style-type: none"> • Površina: 30 m² • Površina parcele: 150 m² • Max. 4 odrasle osobe i dvoje djece • Nalazi se pokraj dječjeg bazena • Kućni ljubimci su dozvoljeni u ograničenom broju mobilnih kućica
PREMIUM VISTA MARE	<ul style="list-style-type: none"> • Površina: 30 m² • Max. 4 odrasle osobe i jedno dijete • Pogled na more i intimna terasa
FAMILY	<ul style="list-style-type: none"> • Površina: 38 m² • Max. 6 odrasle osobe i dvoje djece • U blizini dječjeg bazena i igrališta • Sadrži prostranu i natkrivenu terasu s roštiljem
PREMIUM ISTRIAN VILLAGE	<ul style="list-style-type: none"> • Površina: od 30 do 32 m² • Max. 4 odrasle osobe i dvoje djece • Pored Aquaparka i dječjeg igrališta • Sadrži vrlo prostranu natkrivenu terasu s ležaljka
MARINE PREMIUM	<ul style="list-style-type: none"> • Površine: 32 m² • Max. 4 odrasle osobe i dvoje djece • Sadrži prostranu i natkrivenu terasu s roštiljem
MARINE PREMIUM FAMILY	<ul style="list-style-type: none"> • Površina: 38 m² • Max. 6 odraslih osoba i dvoje djece • Sadrži prostranu i natkrivenu terasu sa roštiljem
MEDIRETANNEAN GARDEN PREMIUM	<ul style="list-style-type: none"> • Površina: 34 m² • Max. 4 odrasle osobe i dvoje djece • Sadrži prostranu i natkrivenu terasu sa roštiljem
MARBELLO PREMIUM	<ul style="list-style-type: none"> • Površina: 32 m² • Max. 4 odrasle osobe i dvoje djece • Sadrži natkrivenu terasu sa sjedećom garniturom, ležaljka i roštiljem

MARBELLO PREMIUM FAMILY	<ul style="list-style-type: none"> • Površina: 38 m² • Max. 6 odraslih osoba i dvoje djece • Sadrži natkrivenu terasu sa sjedećom garniturom, ležaljka i roštiljem
HAPPY DOG PREMIUM	<ul style="list-style-type: none"> • Površina: 32 m² • Max. 4 odrasle osobe i dvoje djece • Sadrži natkrivenu ograđenu terasu s kućicom za pse, sjedećom garniturom, ležaljka i roštiljem
HAPPY DOG PREMIUM FAMILY	<ul style="list-style-type: none"> • Površina: 38 m² • Max. 6 odraslih osoba i dvoje djece • Sadrži natkrivenu ograđenu terasu s kućicom za pse, sjedećom garniturom, ležaljka i roštiljem

Izvor: <https://www.camping-adriatic.com/hr/lanterna-kamp-porec> (pristupljeno 05.01.2018.)

Iz navedene tablice je vidljivo da sve mobilne kućice sadrže: 2 spavaće sobe, opremljenu kuhinju, dnevni boravak, kupaonicu s tušem, klima uređaj i prostranu natkrivenu terasu. U Happy Dog Premium i Happy Dog Premium Family su dozvoljeni kućni ljubimci. Mobilne kućice imaju kapacitet za 4 do 6 osoba.

Kamp također nudi glamping šatore, a ukupno ih ima 14. Svi imaju uslugu korištenja zajedničkog bazena. Smješteni su uz plažu na najatraktivnijoj lokaciji kampa. Dvije su vrste glamping šatora, a zovu se: Glamping šator, koji je površine 35 m² sa 6 kreveta i Glamping Premium šator.

Sanitarije u kampu su smještene u neposrednoj blizini parcela. Sadrži tuševe s toplom vodom, umivaonike s toplom vodom, pojedinačne kabine za umivanje, WC, prostor za presvlačenje beba, prostor za kupanje pasa, prostor za ručno pranje rublja, prostor za pranje posuđa, kupaonice prilagođene osobama s posebnim potrebama, perilice i sušilice rublja.

Ugostiteljska ponuda u kampu Lanterna je velika, ima devet restorana. Trattoria La Pentola; restoran koji nudi pogled na more s prekrasne terase te služe specijalitete mediteranskog podneblja u moderno uređenom prostoru. A la carte restoran s terasom služi mediteranske i internacionalne specijalitete. U sklopu restorana se nalazi Take away s ponudom brzih jela i svježih peciva. Tuna Bay Grill je restoran koji nudi specijalitete od tune i birana jela lokalne kuhinje. A la carte restoran Grano Duro koji se nalazi na središnjem trgu Piazza nudi specijalitete talijanske kuhinje, domaću tjesteninu i pizze. U sklopu kampa nalazi se pizzeria – bistro Kras koja nudi pizze i jela s roštilja te buffeti Molo i Vala koji nude samo jela s roštilja. Fast food Aurora nudi hamburgere, sendviče i ostala brza jela. Kamp ima i pet barova: Cafe Belvedere, bar na glavnom bazenu, The Beat Beach Bar, Mezzino Pool Snack bar i Zoo beach bar. Na novouređenom trgu Piazza nalaze se trgovine s ponudom rekvizita za kampiranje, sportkih

artikala, plažnih rekvizita, lokalnih proizvoda, suvenira, odjeće i obuće te supermarket i zelena tržnica. Kamp ukupno ima tri supermarketa i tri mini trgovina. Također ima i prodaju plina, kruha i peciva, svježe ribe i školjaka.

Kamp nudi pregršt animacija i zabava u dnevnom i večernjem terminu kako za odrasle tako i za djecu i mlade. Animacije i zabave za djecu i mlade su podijeljene po dobnim skupinama. U navedenoj tablici je prikaz animacija i zabava u kampu Lanterna.

Tablica 11. Prikaz animacija i zabava u kampu Lanterna

ZA ODRASLE	ZA DJECU I MLADE
<ul style="list-style-type: none"> • DNEVNA ANIMACIJA ZA ODRASLE - Jutarnja tjelovježba, pilates, thai chi, aerobic, škola plesa, razni turniri, nordijsko hodanje, organizirane biciklističke ture 	<ul style="list-style-type: none"> • DNEVNA ANIMACIJA ZA DJECU I MLADE – razni klubovi odvojeni po dobnim skupinama, igralište za djecu, sportske igre za djecu i mlade, tematski dani i dječji amfiteatar
<ul style="list-style-type: none"> • VEČERNJA ANIMACIJA ZA ODRASLE – živa glazba u kampu, razni zabavni programi, zabavni centar, ljetno kino i disco club koji je udaljen 1000 m od kampa 	<ul style="list-style-type: none"> • VEČERNJA ANIMACIJA ZA DJECU I MLADE – zabavni dječji show programi(cirkus, mađioničar, klaunske predstave), ljetno kino, zabava na plaži za sve uzraste te večernji programi za tinejdžere (odbojka, tenis, karaoke, grafiti zabava...)

Izvor: <https://www.camping-adriatic.com/hr/lanterna-kamp-porec> (pristupljeno 05.01.2018.)

Za odrasle u dnevnom terminu se nude razne sportske aktivnosti, a u večernjim satima mogu uživati u živoj glazbi, ljetnom kinu te sudjelovati u raznim zabavnim programima. Djeca i mladi imaju na korištenje igralište, razne sportske igre, te tematske dane, a u večernjim satima počinju zabavni dječji show programi, zabava na plaži, a tu je i ljetno kino.

Sportske aktivnosti koje nudi kamp na otvorenom: sportski tereni i širok izbor sportova, sportovi na vodi, organizirane biciklističke ture, animacijski program za sve uzraste te večernja zabava i popularni ljetni event. Sportske mogućnosti u kampu: 4 teniska terena u kampu, minigolf, stolni tenis, odbojka na pijesku, bočalište, višenamjenski sportski teren, climbing, najam bicikala, zabavni park na moru, pedaline, sandoline, motorni čamac, čamac na vesla, vez za čamce, nogometno igralište i rent a segway. Sportske mogućnosti u blizini kampa: 14 teniskih terena (mogućnost najma opreme, škola tenisa), 2 teniska terena u zatvorenom, nogometno igralište, košarkaško igralište, jahački centar i farma životinja (mogućnost vožnje kočijom), ronilački centar, škola ronjenja, škola jedrenja za odrasle, škola jedrenja za djecu, škola jedrenja na dasci, najam jedrilica za odrasle i djecu.

Kamp Lanterna posjeduje 3 km dugačke uređene plaže – od šljunčanih, pješčanih, popločenih do stjenovitih plaža. Plaže imaju priznanje za čistoću mora i obale – Plavu zastavu. Na plažama se mogu naći tuševi, kabine za presvlačenje, sportski centar na moru i drugi sadržaji. Za obitelji s djecom idealan je obiteljski vodeni park s toboganima i atrakcijama za djecu. Glavni bazen s morskom vodom se nalazi uz obalu. Gosti glamping šatora imaju poseban bazen u glamping selu. Moguć je najam ležaljki na bazenima.

Kamp uz sve standardne sadržaje nudi i dodatne kao što su wellness, mjenjačnica, taxi, pranje automobila... U navedenoj tablici je prikazana dodatna ponuda u kampu Lanterna.

Tablica 12. Dodatna ponuda u kampu Lanterna

DODATNA PONUDA U KAMPU	
Wellness – beauty salon nudi opuštajuće masaže, SPA pedikure i manikure, obnavljajuće tretmane lica i tijela	Poštanski sandučić na recepciji
Mjenjačnica	Kiosk s dnevnim novinama
Bankomati	Frizerski salon
Prodaja izleta	Rent-a-car
Prijevoz turističkim vlakom unutar kampa	Taxi
Pranje automobila	Depo za smještaj karavana
Usluga pranja i glačanja	

Izvor: <https://www.camping-adriatic.com/hr/lanterna-kamp-porec> (pristupljeno 05.01.2018.)

Iz tablice 12. je vidljivo da kamp uz standardnu ponudu ima i dodatnu ponudu u što spada mogućnost ren-a-car, frizerski salon, kiosk, usluga pranja i glačanja, pranje automobila, prodaja izleta, bankomati i još mnogo toga.

5.3. Nagrade i priznanja kampu Lanterna

Priznanje Croatia's Best Campsite kampu „Lanterna“ dodjeljuje se od 2010. do 2017. godine. Kamping udruženje Hrvatske svake godine dodjeljuje priznanje za najbolje kampove u Republici Hrvatskoj. Kriteriji selekcije najboljih kampova su: kampovi moraju zadovoljiti minimalne tehničke uvjete za kategoriju 4*, uz posebno visoku kvalitetu sanitarija, smještajnih jedinica, ugostiteljske i trgovačke ponude te sadržaja za slobodno vrijeme. Kvaliteta ponude mora biti potvrđena i prilikom obilaska inspektora.

Kamping udruženje Hrvatske dodjeljuje priznanje Inovacamp Award kampu Lanterna za inovativan koncept glamping ponude 2016. godine.

Kamp „Lanterna“ je 2017. godine dobio nagradu ADAC Superplatz. Nagrada se dodjeljuje kampovima koji po opsegu i kvaliteti svoje ponude, te razini svojih usluga dosežu najviših 5

zvjezdica. Nagrada se dodjeljuje samo za jednu godinu, a svaku sljedeću godinu odabrani ju kampovi moraju iznova opravdati. Od 2013. do 2015. godine nagrada se dodjeljivala u suradnji s nizozemskim autoklubom ANWB pod nazivom ADAC/ANWB Best Camping. Nagrada je dodjeljena za najveći domet u kamping kvaliteti.

Od 2013. do 2016. godine kampu Lanterna se dodjeljuje nagrada BestCamping by ADAC & ANWB. Nagrada BestCamping by ADAC & ANWB je omogućila uvrštavanje kampa u prestižni ADAC-ov kamping vodič, koji je često nazivan „biblijom za kampiste“ s obzirom da slovi kao najznačajniji europski sustav ocjenjivanja kvalitete kampova.

Kamp Lanterna je član elitne skupine najboljih 40 kampova u Europi u okviru uglednog europskog udruženja Leading Campings of Europe. Udruženje Leading Campings je osnovano 1994. godine. Danas okuplja 39 najkvalitetnijih kampova diljem Europe, od kojih čak 3 iz Republike Hrvatske. Od onih najmanjih, s ukupno 200 parcela, pa do onih najvećih koji u jednom danu mogu primiti čak 11.000 gostiju, kampovi iz ove prestižne grupe neovisni su jedan od drugoga, različiti po svojim jedinstvenim karakteristikama, međutim ono što ih povezuje jest maksimalan fokus na svakog pojedinog gosta. Neki od kampova iz grupe posluju već duže od 50 godina, a svi oni konstantno nastoje biti u skladu s najnovijim trendovima kako bi na taj način svojim gostima osigurali još udobniji, zabavniji i opuštajući odmor.

5.5. SWOT analiza kampa Lanterna

Kvalitetno planiranje budućih aktivnosti je osnova za dugoročan rast i profitabilnost svake organizacije, a posebno poslovnih organizacija. Da bi se moglo efikasno vršiti planiranje potrebno je najprije sagledati trenutnu situaciju, pa tek onda praviti planove za budućnost. U navedenoj tablici je prikazana SWOT analiza kampa Lanterna.

Tablica 13. SWOT analiza kampa Lanterna

<p>SNAGE</p> <ul style="list-style-type: none"> • Povoljna mediteranska klima ljeti • Geografski položaj (blizina mora, klima) • Kamp za sve dobne skupine • Mnogi sadržaji sa djecu i odrasle • Dozvoljeni kućni ljubimci na određenim parcelama • Više vrsta parcela i smještaja • Netaknuta i čista priroda • Blizina centra • Blizina ključnih europskih tržišta • Raznolike plaže • Gostoljubivost zaposlenika • Suvremeni trend u kamping turizmu (glamping) 	<p>SLABOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • Visoka sezonalnost • Visoke cijene • Utjecaj vremenskih prilika na trajanje turističke sezone • Slaba razvijenost vanpansionske ponude izvan glavne sezone
<p>PRILIKE</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rast turističkih dolazaka • Veliki potencijal za produljenje sezone • Razvoj eco turizma • Uvođenje novih sadržaja • Razvijanje marketinga • Dobra prometna povezanost 	<p>PRIJETNJE</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ekološki problemi • Loše vremenske prilike (vjetar, kiša) • Konkurencija u blizini kampa • Onečišćenje okoliša • Nedovoljna educiranost turističkih djelatnika • Gospodarska kriza • Terorizam • Masovni turizam

Izvor: Prijedlog autora

Tablica prikazuje SWOT analizu, podijeljenu na snage, slabosti, prilike i prijetnje u kampu Lanterna.

Snage – kamp je smješten na zapadnoj obali Istre stoga ima povoljan geografski položaj te mediteransku klimu. Okružuje ga netaknuta i čista priroda što je svakako jedan od glavnih čimbenika za kampiste. Nudi mnogo različitih i zanimljivih sadržaja kako za odrasle tako i za mlade i djecu. U kampu su dozvoljeni kućni ljubimci. Također nudi različite vrste smještaja i parcela. Jedan je od rijetkih kampova u Republici Hrvatskoj koji prati suvremene trendove kao što je glamping turizam.

Slabosti - slabost kampa, kako i većine turističkih destinacija, je sezonalnost i visoke cijene. Zbog sezonalnosti uzima se jeftina radna snaga koja u većini slučajeva nije dovoljno educirana.

Kamp nudi mnoštvo sadržaja, pa uz nešto niže cijene bi se moglo poslovati i tokom cijele godine.

Prilike – Republika Hrvatska je sve češće prepoznata kao top destinacija pa će to uvelike pridonjeti većem broju dolazaka turista kako u Republiku Hrvatsku tako i u sam kamp Lanterna. Kampiranje još nije doseglo svoj vrhunac pa će tako razvojem kamp turizma rast i broj kampista. Osvještavanje zaposlenika o očuvanju okoliša bi dovelo do nove razine ponude kampa i priznanje Ecocampinga. Dobra prometna povezanost s glavnim turističkim središtima. Uvođenjem novih sadržaja i konstantnim razvijanjem marketinga kamp će se podići na novu razinu kvalitete.

Prijetnje – glavna prijetnja kampa Lanterna su loše vremenske prilike. Kamping turizam odvija se na otvorenom prostoru, pa posjećenost kampa Lanterna uvelike ovisi o vremenskim prilikama. Blizina jake konkurencije (kamp Plava Laguna).

6. Zaključak

Hrvatska obala je vrlo atraktivna kampistima radi svoje razvedenosti, prirodne ljepote i mediteranske klime. Republika Hrvatska je prepoznata kao top destinacija pa se našla na visokom trećem mjestu po ukupnoj turističkoj potražnji iza Italije i Španjolske. Kamping turizam je vrlo dobro razvijen u Republici Hrvatskoj, a razlog tome je što se kampovi nalaze na atraktivnim lokacijama većinom duž jadranske obale ili na otocima, a manji dio se nalazi u blizini rijeka i jezera. Snažniji razvoj kamp turizma u Republici Hrvatskoj započeo je nakon 60-ih godina 20. stoljeća. Prvi inozemni gosti u hrvatskim kampovima su bili iz Njemačke i tadašnje Čehoslovačke. Koliko je kamp turizam popularan trenutno u Republici Hrvatskoj, govori činjenica da je 25% svih turističkih noćenja ostvareno u kampovima. Najviše kamp turista dolazi iz Njemačke, a slijede Slovenija, Nizozemska, Austrija, Italija, Češka, Poljska, Hrvatska, Danska te Mađarska. Prijevozno sredstvo koje je najčešće korišteno od strane stranih turista za dolazak u Republiku Hrvatsku je automobil. Razlog tomu je što turist osobnim automobilom ne ovisi ni o čemu te tako ne gubi osjećaj slobode, te blizina emitivnih tržišta Republici Hrvatskoj. U današnje vrijeme kampovi su većinom u privatnom vlasništvu, što dovodi do kvalitetnije ponude. Najrazvijenije regije u Republici Hrvatskoj po broju kampova su Istra i Kvarner sa otocima. U ukupnom kamping kapacitetu u Republici Hrvatskoj, Istarska županija ima 53,8%. Prema procjeni Kamping udruženja Hrvatske u Istri se nalazi 24 kampa koji se ističu po svojoj kvaliteti, ekoloških certifikata koje posjeduju te brojnosti popratnih sadržaja. ADAC-ov vodič dodjeljuje posebna priznanja za vrhunsku kvalitetu usluge „Superplatz“ ili crvena tablica te „Campingplatz“ ili žuta tablica. Jedan od novijih trendova u kamping turizmu je glamping. Glamping je komforno kampiranje sa stilom. Prvo se raširio u SAD-u, onda je postao popularan u Velikoj Britaniji, a sada se proširio i na njemačke turiste. Smještajne jedinice u glamping kampovima uključuju i nastambe kao što su: jurte, glamping šatori, kombinacija šatora i kabina te kuće na drveću. Pioniri glampinga u Republici Hrvatskoj su Valamar Riviera i šibenska Obonjan Riviera. Glamping je najpopularniji kod Nijemaca i Nizozemaca. Nude ga samo najrazvijenije turističke destinacije kao što su na jadranskoj obali Poreč, Šibenik, Pula i okolica, Nin, Lošinj, Krk te Komiza. Trenutno se najveća glamping sela nalaze u Švicarskoj, Velikoj Britaniji, Irskoj, Italiji i Portugalu, a ima ih i u Španjolskoj, Francuskoj i Sloveniji.

U radu je razrađena ponuda kampa „Lanterna“ na području Istarske županije. Glavna prednost kampa Lanterna je povoljna pozicija. Smješten je u zelenilu mediteranskog poluotoka Lanterna,

na zapadnoj obali Istre između Novigrada, ribarskog gradića i Poreča. Otvoren je šest mjeseci u godini i može smjestiti 9000 osoba. Kamp nudi sedam različitih tipova prostornih parcela uz more ili u hladu borova. Raspolože širokim izborom opremljenih mobilnih kućica te pet izdvojenih tematskih naselja. Kamp pruža i luksuzno kampiranje u glamping šatorima. U kampu se nalazi i posebni dio te nekoliko označenih plaža za kućne ljubimce. Kamp uz mir i privatnost nudi mnoštvo zabavnih sadržaja. Za najmlađe goste nude se brojni sadržaji: zanimljiv obiteljski vodeni park s gusarskim brodom i toboganima, višejezični animacijski programi, te dječja igrališta. Starija djeca zabavu će pronaći u Teens Lounge ili u brojnim sportskim aktivnostima koje uključuje u velik izbor vodenih sportova. Za roditelje su tu dnevne i večernje animacijske aktivnosti, sportski programi, bazen i beauty salon.

Kamp ima nekoliko nagrada i priznanja: Croatias Best Campsite, Inovacamp Award, ADAC Superplatz, BestCamping by ADAC & ANWB i članstvo u elitnoj skupini najboljih 40 kampova u Europi uglednog europskog udruženja Leading Campings of Europe. Kamp ima velike prednosti kao što je povoljna mediteranska klima, dobra prometna povezanost, blizina centra, raznolikost ponude i usluge. Slabost kampa, kako i većine turističkih destinacija, je sezonalnost i visoke cijene. Kampiranje još nije doseglo vrhunac pa će tako razvojem kamp turizma rast i broj kampista. Cilj je povećati uspjeh, upoznati turiste sa sadržajima kamping turizma te tako pridonijeti razvoju imidža Hrvatske kao atraktivne turističke destinacije.

POPIS LITERATURE:

- 1) Cvelić Bonifačić, J.: KAMPING, Osnove hrvatskog i europskog kamping turizma, Poreč, 2011.
- 2) Čavlek, N. I suradnici: Turizam – ekonomske osnove, Školska knjiga, Zagreb, 2011.
- 3) Sladoljev, J.: Kamping turizam – priručnik za vlasnike i voditelje kampova, C.A.S.H., Pula, 1998.

INTERNET IZVORI:

- 1) www.camping.hr – pristupano: 13.01.2018.
- 2) www.mint.hr – pristupano: 20.01.2018.
- 3) www.camping-adriatic.com/hr/lanterna-kamp-porec - pristupano: 13.01.2018.
- 4) www.narodne-novine.nn.hr – pristupano: 20.01.2018.
- 5) www.hrturizam.hr – pristupano: 13.01.2018.
- 6) www.htz.hr – pristupano: 20.01.2018.
- 7) www.hrvatskainfo.com – pristupano: 24.01.2018.
- 8) www.adriacamps.com – pristupano: 20.01.2018.
- 9) www.istracamping.com – pristupano: 20.01.2018.
- 10) www.valamar-riviera.com – pristupano: 20.01.2018.

POPIS TABLICA:

Tablica 1. Zemlje sa ostvarenih preko 100.000 noćenja u kampovima i trend (prvih deset).....	7
Tablica 2. Ocjene po regijama - ADAC vodič 2017 (obrada KUH).....	8
Tablica 3. Prijevozna sredstva kojim se ostvaruje dolazak u Republiku Hrvatsku.....	9
Tablica 4: Podjela nagrađenih kampova u Istri	16
Tablica 5. Mjesta na Jadranu koja nude glamping turizam i usporedba cijena noćenja	18
Tablica 6. Broj dolazaka i noćenja po zemlji porijekla u 2017. godini u Istri	20
Tablica 7. Podjela imovine grupe Valamar Riviera	21
Tablica 8. Broj parcela po kategorijama u kampu Lanterna	22
Tablica 9. Sadržaj parcela u kampu Lanterna	23
Tablica 10. Sadržaj mobilnih kućica u kampu Lanterna	24
Tablica 11. Prikaz animacija i zabava u kampu Lanterna.....	26
Tablica 12. Dodatna ponuda u kampu Lanterna	27
Tablica 13. SWOT analiza kampa Lanterna	29

POPIS GRAFIKONA:

Grafikon 1: Udjel noćenja po vrstama objekata za smještaj (u%)	10
Grafikon 2: Ukupni kamping kapacitet po županijama u Republici Hrvatskoj 2016. godine (u%)	12